

Syndafloden rann ur hennes ögon

“Nummer 528 behöver maskar. Jag upprepar, nummer 528 behöver maskar.” Rösten brusade i högtalarna. “Avdelning fyra, nummer 362. Sänkt kroppstemperatur. Jag upprepar, avdelning fyra...” Julia svängde om, plockade med sig en filt på vägen och gick in till nummer 362. Fågeln pep. Den satt stilla i ett hörn och började skaka så fort Julia närmade sig med handen. “Men sluta gny, nu blir det varmare”, sa Julia till fågeln och lade filten över den. Hon tittade förundrat på den lilla varelsen som med ens blev tyst. Sedan gick hon.

Dagen då Julia anlände till Barntädgården år 2091, hade de sista fåglarna fallit från skyn. Under årens lopp hade vandrarna ute i ödemarkerna skjutit fåglar till mat. Fåglarna var de enda djur som luftvägen kunde ta sig över stadsmuren. Samtidigt pågick klimatkrisen som varmt upp jorden med 1,5 grader och gett upphov till en stor översvämning. I något skede drog också den allra sista fågeln en djup dödens suck, och då hade släktet av dessa fjäderklädda, äggläggande djur utrotats.

Mot slutet av 2090-talet inleddes ett räddningsprojekt. Med hjälp av genmodifiering och kloning återupplivade man fåglar på laboratorier världen över. “Vi framtidens människor har återupplivat hela mammutar, detsamma kan vi göra med fåglarna”, utropade en känd forskare någon gång i det förflutna. Julia hade tagit del av hans föreläsning på forskningsinstitutet i Abiogenesis. “Några livstider efter vår egen kommer himlen att fyllas av fåglar, och då är vår efterlängtnade framtid här. Vårt arbete blir fullbordat. Då börjar vi om från början, i en tid där vi lever på naturens villkor och ger ett löfte om att aldrig någonsin förstöra vår värld igen. Mänskligheten blir förlåten.” Julia fascinerades av att äntligen kunna sätta fingret på när och hur framtiden skulle uppnås. “Aldrig någonsin igen ska en översvämning välla över oss såsom den syndaflod vi fick beskåda för ett tiotal år sedan. Aldrig. Snart kommer fåglarna med löftet om en fredlig framtid. Vänta tålmodigt, den dagen är nära.” Så avslutade forskaren sitt tal. Från och med den dagen visste Julia att hon ville börja studera fåglar och det gjorde hon under flera års tid framöver. Efter en tid började hon arbeta som fågelskötare.

Julia stannade vid infodisken för att kartlägga vårdbehoven. En fågel i rummet några dörrar bort verkade behöva mer vatten. Julia fyllde en kanna och gick.

Hon stod och tittade på medan fågeln drack, och sedan lade den sig i vattenkoppen för

att bada. Julia kände en svag muskelrörelse i mungiporna, men hon log ändå inte. Det var en konst hon hade glömt. Leenden behövdes endast för att gråta, intalade hon sig själv.

Det kom nätter då Julia drömde. Först bara någon enstaka gång, kanske en natt inom ett intervall på flera veckor. Men sedan kom drömmarna allt oftare.

Hon drömde om att få ligga vaken intill ett slumrande ansikte och känna smaken av salta tårar. Bruna glaskulor med oändligt djup som tittade in i hennes ögon. Och sedan kom den natten då hon drömde om dem som hon i sin barndom kallat föräldrar. Hon kallade dem inte längre föräldrar. De hade varit själviska, det visste hon. Men i drömmen kände hon ett slags saknad av den värme som en gång funnits mellan henne och dem. En värme som aldrig skulle finnas mer. Och sedan förändrades drömmarna. Hon hörde ljudet av avlossade skott, såg blödande människor framför sig, kände hur huvudet hölls kallt när skotten träffade kropp efter kropp. Drömmarna pinade henne. På morgnarna försökte hon sudda ut dem ur minnet.

På avdelning nio fanns fågelammor tillsammans med sina ungar. Julia försökte undvika den in i det sista. Hon ville inte se dessa perfekta familjer. De äcklade henne, tyckte hon. Men nu fanns ingen annan skötare i närheten, och när högtalarna skickade ut sina befallningar, gällde det att handla. Så Julia gick in till ett rum där en vit fågel låg i sitt bo, omringad av sina ungar. Hennes blick fastnade vid deras oskyldiga ögon. De var som bruna glaskulor med oändligt djup. Precis som i de tidiga drömmarna. Snart skulle också dessa små fåglar få prova sina vingar.

Efter att ha matat fåglarna, skulle Julia lämna rummet och gå vidare till nästa. Men det var något underligt med en av ungarna. Den rörde inte på sig, utan bara låg där alldeles stilla, med ögonen ibland halvt öppna, ibland slutna.

Länge stod hon där och betraktade familjen. *Familj*. Utan att kunna något åt det tänkte Julia åter på sin egen familj, dem hon kallat föräldrar. Hon kände avsky. Eller kanske rentav ilska? De där själviska människorna var inget jämfört med den familj hon nu såg på. Julia kände bestämt att det var ilska. Eller var det irritation? Sorg kanske? Det måste det vara. Men inte kunde hon väl känna sorg över det här, det var nog något annat. Saknad? Nej, sådana känslor var förbjudna. Hon kände allt men samtidigt inget. Hon försökte ruska av sig tankarna. Men det var något som tyngde i hennes bröst. En tyngd som hon burit på längre än hon anat. En sten som snart skulle falla ner i vattnet. Plask.

Snart blev Julia medveten om den ynkliga fågelungen igen. Hon virade in den i en filt och tog den med sig till sjukstugan.

Den uppgift Julia hade blivit tilldelad då hon kom till Abiogenesis var inte längre viktig. I själva verket var hela den domän som Julia arbetat inom obetydlig i denna nya tid.

Människorna som vandrade omkring i ödemarkerna utanför muren hade insett sitt öde, och gett upp hoppet på att någonsin få vara en del av det moderna samhället. De bodde kanske som på stenåldern, i grottor mitt ute i ingenstans. Förfallna hus fanns det ju, men de var väl inte något bättre än en grotta, tänkte Julia. Ingen sprang längre vilt omkring intill stadsmuren, ingen behövde längre skjutas till döden. Julias livsmening hade plötsligt tagit en drastisk vändning. En fisktärnas stört dyk, Fenix pånyttfödelse.

“Den kommer inte att klara sig”, konstaterade veterinären kallt. “Lägg den där på bordet så tar jag hand om den senare.” Julia lyfte upp den lilla fågelungen och höll den framför sig. “Vad väntar du på? Har du inte annat att sköta?” undrade veterinären otåligt och nickade mot dörren. Det skulle minsann inte bli någon pånyttfödelse för den här fågeln. Den skulle avlivas.

Julia visste inte riktigt varför det var så svårt att lämna fågeln. Den betydde ju inget för henne. Det var bara det där med de bruna glaskulorna. Varför skulle någon vilja släcka glöden som var så varm i de där ögonen? När hon tittade på fågeln fick hon en klump i halsen. Klumpen ökade sin volym och spred sig ända ner i magen när hon försiktigt lade ifrån sig fågeln. Hon försökte hata den, men det gick inte. Så hon gick, men hon kunde inte sluta tänka på de där ögonen.

Världen var alltså annorlunda på många sätt jämfört med den värld Julia hade levt i tidigare. Också Julia var annorlunda. Snart skulle hon komma att märka att om världen kunde förändras, kunde också hon göra det. Men förändringen kom smygande och kanske överraskande, och Julia formades så småningom till någon som inte ens hon själv kände igen. Dagen då himlen fylldes av fåglar, den åttonde maj 2131, förändrades allt.

...

Det var den stora dagen. På Abiogenesis gator samlades människor för att beskåda undret som snart skulle äga rum. Ungefär som förr i tiden, då man inför fester samlades för att bevittna starka ljusformationer som sprängdes upp i skyn. Julia sökte sig likaså ut i folkvimlet.

Men Julia ställde sig inte bland de andra. Hon gick till en kulle i utkanten av staden. Därifrån skulle hon se dem bättre.

Väntan kändes lång där hon stod. Då hon blev trött i nacken sänkte hon blicken och tittade istället omkring sig. På sina håll var stadsmuren konstruerad av tjockt glas, så att stadsinvånarna med egna ögon kunde se och bli påmind om den ödsliga världen utanför paradiset. Gräset var inte grönnare på andra sidan. Det fanns inte något gräs på andra sidan.

Hon kisade med ögonen för att se bättre, plockade upp sin fågelkikare ur fickan och riktade den mot det hon såg. Eller rättare sagt, den hon såg. Där utanför stadsmuren stod en vandrarkvinna. Hennes blick var lyft mot himlen precis som Julias hade varit innan. Kvinnan var ensam. Sorgsen. Ingen annan såg henne, för alla stadsinvånarna koncentrerade sig på det som snart skulle hända. Det ryckte till i Julias fingrar, som en kvarbliven reflex sedan urgamla tider, en impuls att lossa ett skott. Hon andades häftigt. Ett preciserat skott och också denna kvinna skulle ligga död. Hon lyfte sin hand. Den skakade. Hon stirrade på den, försökte förstå vilken makt över liv och död den besatt. Handen som hade hållit i en liten fågelunge. Handen som hade makten att smeka fågelungens fjäderdräkt, men också vrida nacken av den. Som en tyrann. Julia ryste, försökte ruska tankarna av sig, gråta med ett leende. Undvika att se på kvinnan igen. Men när hon såg kvinnan, kände hon igen henne.

Där stod hon, personen som Julia aldrig lärt sig att hata. Hon var en av dem som Julia undantagsvis hade haft som sängkamrat flera gånger på Barntädgården. En flicka som hon känslomässigt kom närmare än dem hon hade stirrat in i ögonen för att sedan somna. Nu kunde Julia se kvinnans klarblå ögon alldeles tydligt framför sig. De var så vackra, ögonen. Hon mindes känslan av att nästan drunkna i den djupa nyansen av blått, hur hennes egna ögon glimmade då hon försjönk i flickans ögon. Helia ville Julia minnas att hon hette. Helia.

”Vi ses kanske någon gång igen”, viskade Helia i Julias öra kvällen innan hon bestämt sig för att lämna Barntädgården. Julia hade inte förstått vad hon menade. Nästa dag var hon borta.

Fram till denna stund hade hon varit borta. Borta ur Julias minne, tankar, värld. Bara glaset fanns längre mellan dem. Men det var ett tjockt glas. För första gången tillät Julia sig tänka på hurdan världen skulle vara utan det där glaset. Det var en förbjuden tanke. Men just nu ville hon tillåta sig att tänka.

Plötsligt fick Julia en impuls att spräcka glasmuren. Kasta en tung sten rakt igenom den, höra klirret av skärvor mot marken. Hon ryste över den ilska hon kände välla fram inom sig. Hon var arg på världen. Världen som hade tagit Helia ifrån henne. Helia som var den enda personen hon kunde kalla familj. Hon kände saknad i hela kroppen, starkare än någonsin. Om hon bara var en fågel, kunde hon flyga över muren till Helia. Julia insåg med

ens att det var hon som var fånge. Helia var fri. Allt Julia önskade sig var att få somna intill Helias ansikte resten av sitt liv. Att skapa relationer till vandrare var strängt förbjudet. Men just i den här stunden, hade Julia ingen kontroll över något alls. Så hon ställde sig högst upp på kullen och ropade ut över landskapet: "Helia!"

I samma stund fylldes himlen av fåglar. Vingslag efter vingslag dånade över Julias huvud och en flämtning av beundran spred sig bland stadsinvånarna. Fåglarna hade släppts fria.

Då flöt ett tidigt minne från Barträdgården upp till ytan, någonstans i Julias inre. Hon blev alldeles maktlös inför scenen som spelades upp för hennes medvetande. Framför sig såg hon hur Elys höll upp vatten i ett glas där en färggrann pappersfyrkant långsamt började veckla ut sig och förvandlades till en blomma. En pappersblomma i vatten. Hon såg hur vattnet hjälpte blomman att nå sin fulla potential trots att vattnet borde ha blivit orsaken till papprets förödelse. Hon såg samarbete, välvilja, kärlek. Hon såg något vackert.

Och då förstod hon, alldeles oväntat, att livets mening var detta vackra. Plötsligt kom hon ihåg vad Elys hade sagt till henne ord för ord: *När du slutar kämpa emot den vetskap du redan har, kommer den att öppna sig inne i dig, som en pappersblomma i vatten.* Julia lät sig falla ner på knä. Hon brast i gråt, hon gick sönder, hon slutade kämpa emot. I ögonvrån kände hon något som hon inte känt sedan hon var barn. En vätska som trängde upp från en mörk grotta och lade sig som en smekande hand över hennes hornhinna. Tårarna rann nerför hennes kinder i forsar som artade sig likt Abiogenesis vattenfall. Hon kunde inte längre gråta med ett leende. Hon visste inte hur hon någonsin hade kunnat gråta med ett leende. Det enda hon visste var att hon var människa. En likadan varelse som alla de förtvivlade individerna som en gång sprungit omkring utanför muren. Hon var av samma art som Helia, lika liten och ensam i världen, och hon ville inget hellre än att vara tillsammans med Helia. Precis som fåglarna ville Julia tillhöra en flock. I Helias ögon såg hon de där fågelögonen; en blick som söker närhet, en längtan efter att få flyga fri, en tro på framtiden. Och då, som ett mirakel från skyn, landade en fredens duva plötsligt på Helias axel. En glädjens budbärare som kom med löftet om framtiden efter syndafloden. Om det var av sorg eller glädje som Julia grät visste hon inte. Syndaflo den rann ur hennes ögon. Julia hade återvänt till den lilla, lilla gnista av mänsklighet som ännu svagt sprakade inom henne och lät den nu fatta eld. Och hon grät. Hon grät tills saltlösningen tog slut i tårkanalerna och då hon samlat sig hade hennes hjärta öppnat sig som en pappersblomma i vatten.